

Jsem žena

Jsem Evropa

Příběhy slavných Evropanek

Grata Aneska Ceska
Juliana Geuz
Marie Tapes
Terésa Novakova
Antonina Gastaleschi
Věra Čáslavská
Bronisława Konarskova
Jenna Lendlerová
Bertha von Lussner
Tamara de Lempicka
Matylda z Canossa
Grata Ludmila

Jsem

žena

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Projekt byl financován díky Nadačnímu fondu Propolis 33.

Copyright © Grada Publishing, a. s., Praha 2025
Koncept © Michaela Šedo, Lilia Khusnoutdinova
Text © Lilia Khusnoutdinova, Michaela Šedo,
Milada Kadeřábková, Klára Ponczová
Fotografie © Ivy Morwen
Ilustrace © Ieva Ozola, Miroslava Kolářová Šulcová

Jsem žena

Jsem Evropa

Lilia Khoucnoutdinova

Michaela Šedo

Milada Kadeřábková

Klára Ponczová

Ivy Morwen (fotografie)

Ieva Ozola (ilustrace)

Miroslava Kolářová Šulcová (ilustrace)

Grata Anetka Česká

Marie Lopez

Ademisa Gentileschi

13

Jana Lendlerová

Ber

Tamara de Lemp

Grata Ludmila

Julianna Gécsy

Terésa Nováková

Věra Čáslavská
**Příběhy o ženské
výjimečnosti
a odvaze**

Svět žen je kaleidoskopem příběhů, z nichž každý zrcadlí odraz odvahy, síly a naděje. Dějiny, které si pamatujeme, jsou mnohdy zabarveny jedním pohledem, a tak je čas přenést pozornost tam, kde svítí světlo zapomenutých příběhů. V knize *Jsem žena Jsem Evropa* se setkáváme s myšlenkami a osudy, které utvářely nejen minulost, ale i současnost. Naše cesty se kříží s historickými postavami, jež skrze svou odvážnou existenci překračují tradiční hranice a přinášejí inspiraci pro ženy dneška.

Sha von Lasser

icka

Matylda z Canossy

Hrdinky, které změnilly Evropu

V historii lidstva se vznášel nad ženskou existencí temný stín podceňování a marginalizace, který potlačoval talent a odhodlání nespočtu žen. Ženy, často uměle vytlačované z centra vědění a rozhodování, byly odsouzeny k rolím manželek, matek nebo jeptišek. Málokteré se podařilo vybočit z těchto očekávání a prosadit se ve veřejném prostoru. O to víc jsou jejich příběhy obdivuhodné a dávají dnes ženám naději. V době, kdy alespoň de jure, minimálně v Evropě, mají ženy neomezené možnosti, může být podpůrné se podívat na to, co naše předchůdkyně dokázaly často v nemožných podmínkách a navzdory obrovským rizikům.

Cílem projektu je představit mimořádné ženy, jejichž příběhy a činy zůstávají v dnešní společnosti nedoceněny.

Pojem „žena“ by měl být synonymem privilegované existence. Avšak v minulosti nebylo jednoduché projevít svůj názor, studovat, tvořit nebo volit. I v těchto těžkých obdobích se našly odvážné ženy, které se postavily stereotypům a vyjádřily se. Vydáváme se na cestu k jejich odhalení. Jak to bylo dál? Z historie se učíme, že každé odvážné gesto, každé rozhodnutí postavit se za vlastní víru, mělo svůj dopad na budoucnost. Ať už se jednalo o medicínské inovátorky, umělkyně nebo diplomatky, každá z nich přispěla k formování moderní Evropy.

Kniha *Jsem žena Jsem Evropa* vychází z pilotního projektu *Jsem žena Jsem bohyně*. Jeho cílem je představit mimořádné ženy, jejichž příběhy a činy zůstávají v současné společnosti nedoceněny. Tento projekt, pod záštitou historičky Lilie Khousovdinové a za podpory Michaely Šedo, odhaluje skryté talenty a odhodlání žen, které formovaly Evropu.

Moderní pohled

Naše kniha se zaměřuje i na moderní pojetí ženskosti a síly, které se odvíjí od minulosti a nese v sobě otisk ženských postav z různých epoch. Inspirujeme se nejen historickými postavami, ale i současnými ženami, které se v jejich příbězích odrážejí. Analyzujeme klíčové otázky a přinášíme příběhy žen, které svou odvahou, vizí a odhodláním pomáhají dotvářet moderní svět. Skrze jejich zkušenosti hledáme odpovědi na otázky, co znamená být ženou v dnešní době a jakými cestami se můžeme společně vydat k rovnováze a harmonii.

Vypravěčka Európa

Európa, řecká mytologická postava, po níž byl pojmenován náš kontinent, se v této knize stává vypravěčkou. Symbol ženského principu a identity Európy provází čtenáře příběhy dvanácti neobyčejných žen, jejichž osudy zanechaly v historii nezapomenutelné milníky. Tyto ženy, ačkoliv mnohdy opomíjené, byly hnací silou, která formovala kulturu, tradice a hodnoty, jež dnes sdílíme.

Přijměte toto pozvání a vydejte se na cestu, která vás obohatí, posílí a povzbudí k vlastní kreativité a odvaze. Európa, vypravěčka příběhů, vás provede světem, kde ženská síla mění historii a píše budoucnost.

„Úcta k ženám je klíč.“

Evropa

Ta, ze které pocházíme

Matka států i jednotlivých národů. Náš domov, pevná půda pod nohama. Duše místa. Tolik barev a rozmanitosti na jedné zemi. I přes lidmi vybudované hranice pořád jen jedna. Jednotná.

Snící o spolupráci překonávající rozdíly mezi lidmi, o lidech stavících mosty, ne barikády. Láskyplná, protože každý má úplně stejné právo chodit po její zemi, pít z jejích řek a trhat jablka z jejích stromů. V jejích očích nikdy nebudou základní práva jednoho člověka větší než práva druhého. Nikdo nebude míň a nikdo víc.

Vždyť každý národ je tak jedinečný a má ostatním co nabídnout, ať už jde o dary přírody nebo svého obyvatelstva.

Stojí hrdě, vzpřímená, občas se směje a občas pláče. Nikdy však neztrácí naději v morálku a lidskost. A taky v to, že se o její půdu s láskou postaráme, že vytvoříme místo pro faunu i flóru, že zachováme prostor pro vše živé.

Evropa. Moudrá a zkušená. Tolik už si toho zažila, přesto se občas pořád chová jako malá. Hrdá a vznešená. Přesto pokorná s otevřenou náručí pro všechny, kteří hledají přijetí. Pro ty, kteří hledají domov.

*Nikdy neztrácí naději
v morálku a lidskost.*

Evropa

Příběh krásné Európy je známý už z dob antiky, kdy ji tehdejší umělečtí mistři zpodobnili v mnoha svých dílech. Například Homér tuto ženu zmínil ve svém eposu *Ilias*, řecký dramatik Aischylos ji zachytil v díle *Kares/Európe* a později o ní psal i řecký básník Moschos či Říman Ovidius ve svých proslulých *Proměňácích*. Dále je zobrazena i na tehdejší keramice či mincích.

Podle jednoho z nejslavnějších řeckých mýtů byla Európa fénickou princeznou, dcerou tamního krále Agénora a jeho manželky Télefassy. Traduje se, že jednu noc se Európe zdálo o dvou kontinentech, které na sebe vzaly podobu dvou žen a dohadovaly se o ni. Asie trvala na tom, že jelikož Európa byla narozena na ní, patří jí. Druhý kontinent, jenž nebyl pojmenován, namítl, že místo narození není důležité, a že Zeus by dal Európu jí. Dívka se ze snu probudila velmi brzy ráno, svolala své přítelkyně a společně se vydaly k moři sbírat květiny.

Toho dne Zeus pohlédl z nebes a Európu poprvé zahlédl. Její krása jej pohltila natolik, že se do ní zamiloval a rozhodl se ji získat za každou cenu. Aby ji zaujal, proměnil se v bílého býčka se sněhobílým tělem a rohy, které vypadaly jako drahokamy, a přidal se ke stádu, jež se na břehu moře páslo. Európa si nádherného zvířete s něžným pohledem ihned všimla, a protože vypadalo mírumilovně, přistoupila k němu a začala je hladit. Býk si po chvíli pokorně poklekl na všechny čtyři a očima ji vyzval, aby se na něj posadila. Když to udělala, vydal se spolu s ní směrem k moři, skočil do vln a s překvapenou Európu plaval stále dál směrem k Řecku.

Poté, co býček s královskou dcerou vystoupil z moře na Krétě, nedaleko města Gortýna, vzal na sebe podobu orla a zplodil s ní tři syny – Mínoa, Sarpédóna a Rhadamanta. Nejvyšší bůh Zeus se s Európu nikdy neoženil. Z jeho vůle se však stal jejím manželem krétský král Asterios. Jelikož byl bezdětný, syny své manželky adoptoval a z Európy učinil první krétskou královnou. Všichni tři mladí muži byli už během života známí svou spravedlností a podle legendy se po smrti stali soudci v podsvětí. Nejstarší Mínós, jakožto krétský král, již během života založil město Knóssos a mínojskou dynastii, kterou dodnes považujeme za kolébku evropské civilizace.

Inspirace pro současnost

Európa, jejíž jméno tento projekt nese, je mytologická, nikoliv historická postava. Možná jen málokdo ví, že právě po této nádherné ženě, která jako jedna z mála partnerek boha Dia dokázala z tak nerovného vztahu vyjít relativně dobře, je náš domovský kontinent pojmenován. Európa údajně představuje biologickou matku primárních rodů, z nichž evropské národy pochází. Tuto rovinu samozřejmě můžeme považovat spíše za folklorní záležitost. Nicméně to, že jako lidé obecně pocházíme z lůna ženy, je fakt, který bezpochyby může sloužit jako podklad pro patřičnou úctu k ženám obecně, a to jak k těm historickým, tak i k těm současným. Právě proto Evropa v projektu přemostuje mytologickou rovinu do roviny historické a zároveň nám připomíná, že na samotném prvopočátku stála žena.